

Foretræde for Sundhedsudvalget

Christiansborg | 19. marts 2024

OPFØLGNING PÅ 1. BEHANDLING AF B 126
OM ÆNDRING AF SAMTYKKEMODEL FOR ORGANDONATION TIL AKTIVT FRAVALG FRA DET FYLDTE 18. ÅR

Lasse Heidelberg | Stifter & adm. direktør | Patientforeningen | Organdonation - ja tak!

AGENDA

- Hvem er vi?
- Aktivt fravalg sikrer i højere grad borgernes selvbestemmelse
- Fordomme & manglende viden
- Evidens & erfaringer fra udlandet
- Danskernes holdning til aktivt fravalg

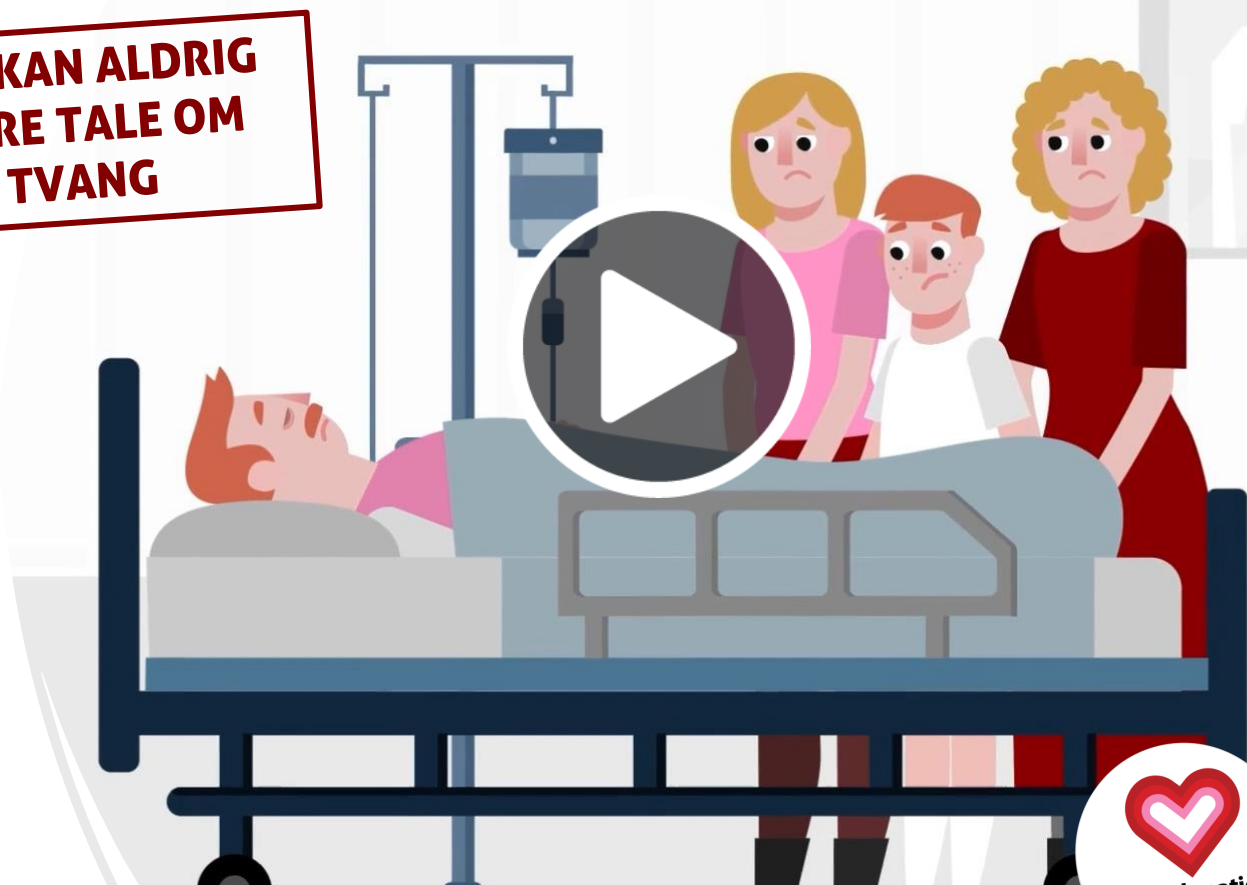
AKTIVT FRAVALG SIKRER SELVBESTEMMELSE

FILMEN fra kampagnen OPLYSNING OM ORGANDONATION MED AKTIVT FRAVALG viser, hvordan en organdonationsmodel med en "blød" variant af aktivt fravalg fungerer.

FAKTA OM DEN BLØDE MODEL

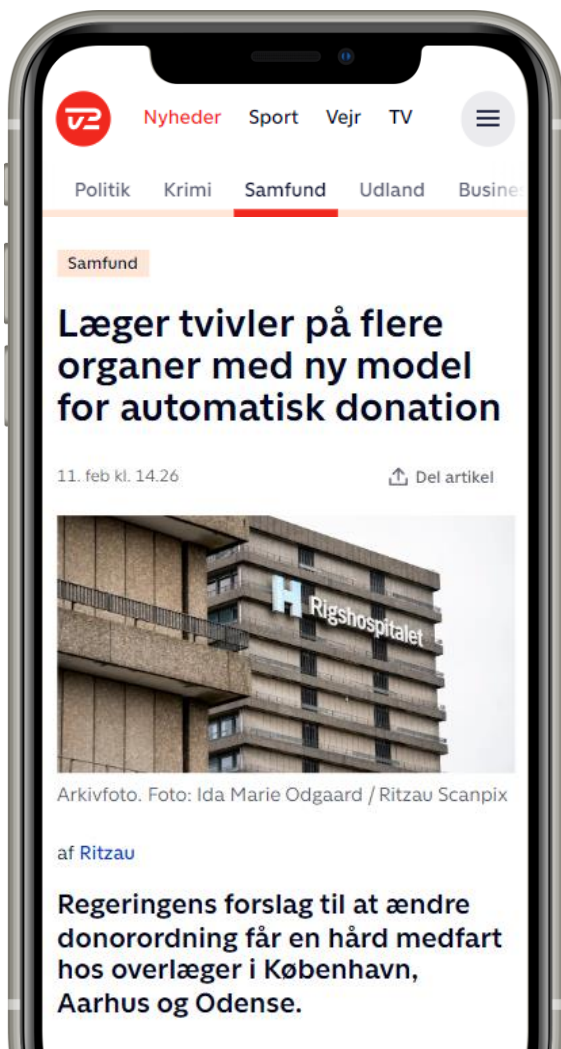
- Familien har fortsat det sidste ord i de tilfælde, hvor afdødes holdning til organdonation er ukendt.
- Samtykke fra borger/pårørende uændret
- Samtalen bliver lettere for både de pårørende og sundhedspersonalet.
- Flere familier siger "Ja" på vegne af en afdød pårørende pga. den sociale kontrakt.
- **Aktivt fravalg gør, at flere tager stilling - dermed respekteres individets beslutning i højere grad.**

DER KAN ALDRIG
VÆRE TALE OM
TVANG

FORDOMME & MANGLENDE VIDEN

[STATENS EJENDOM] [RESERVEDELSLAGER] [STATSKANNIBALISME]

EVIDENS & ERFARING FRA UDlandet

» DE FLESTE, MEST VELUDFØRTE OG NYESTE STUDIER VISER, AT LANDE MED AKTIVT FRAVALG HAR FLERE ORGANER TIL RÅDIGHED TIL TRANSPLANTATION «

Andreas Albertsen har forsket i organdonation i ti år. Ifølge ham tager Det Ethiske Råd ikke højde for den eksisterende forskning på området.

- Det Ethiske Råd lægger vægt på en ufuldstændig rapport fra DCO
- DCO's rapport fra 2021 er ufuldstændig og ser kun på et lille udsnit af de studier, der sammenligner lande. Rapporten analyserer blot 7 af de 18 relevante studier.
- Når vi i den danske debat hører, at intet dokumenterer, at aktivt fravalg er bedre, er det forkert.
- I Wales & England og Skotland har man dokumenteret en positiv effekt, imens flere borgere har registreret deres holdning i Donorregistret.
- **DCO rapport 2022:** *Erfaringer fra lande, der i de senere år er skiftet til formodet samtykke tyder på, at indførelse af formodet samtykke i kombination med oplysningskampagner kan skabe en platform for øget opmærksomhed på organdonation og få flere til at registrere deres beslutning. Det er dog ikke ensbetydende med, at de flere registreringer altovervejende vil være samtykke til organdonation. Det viser en markant stigning i antallet af nej-sigere i Holland.*

FORENINGER UENIGE I DET ETISK RÅDS ANBEFALINGER

Stillingtagen til organdonation

RETTE TIL AT
BESTEMME OVER
EGEN KROP BESTÅR

PUNKT 1

Vi skal beholde aktivt tilvalg, fordi vi dermed respekterer **Sundhedslovens bærende principper** om respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse.

Rådet tager ikke udgangspunkt i en "blød" organdonationsmodel med aktivt fravalg.

Rådets **bekymring og udsagn** om, at borgerne ved, indførelsen af aktivt fravalg, vil miste deres selvbestemmelse, er derfor **uberettiget**.

PUNKT 2

Baseret på internationale erfaringer og viden om dansk donationspraksis, og danskernes holdninger til donation, er det **tvivlsomt**, at aktivt fravalg vil føre til en **betydelig forøgelse** af antallet af donorer.

Rådet har ikke konsulteret udenlandske eksperter, men baserer holdning på **præmis om, at det ikke findes entydig evidens**.

Høring på Christiansborg, med eksperter fra **England og Island**, konkluderer at en "blød" organdonationsmodel med aktivt fravalg redder LIV.

PUNKT 3

Vi risikerer at **svække den høje og altafgørende folkelige tillid** til donationssystemet og generelle støtte til donationssagen.

Det er **usandsynligt, med så stor en opbakning i befolkningen til aktivt fravalg**.

Formand Leif Vestergaard Petersen, udtaler i Deadline på DR2, 30. januar 2023, at rådet **ikke har nogen videnskabelig evidens for, at aktivt fravalg vil svække tilliden / opbakningen til organdonation**. Det er med andre ord rådets antagelse.

HØRING PÅ CHRISTIANSBORG

MAJ 2022

Eksperter fra England, Island & Danmark konkluderer at aktivt fravalg.

- **Får flere til at tage stilling**
- **Øger antallet af organer til transplantation**
- **Der aldrig kan være tale om tvang**
- **Selvbestemmelsesretten øges**
- **Gør samtalen lettere for pårørende og Sundhedspersonalet**
- **NHS: Obligatorisk stillingtagen i sin ultimativ form anbefales ikke**

OPT-IN REGISTRATION INCREASING I ENGLAND

England indførte aktivt fravalg
20. maj 2020

De seneste tal fra England viser,
at antallet af registreringer i
Donorregisteret et steget med
marts 2020 til Marts 2022.

I 2020 havde 38% af borgerne
registeret deres holdning til
organdonation.

I 2022 har 49% af borgerne
registeret deres holdning til
organdonation.

**DET ER EN STIGNING
PÅ 11% PÅ TO ÅR.**

Table 12.1. Opt-in registrations on the NHS Organ Donor Register by 31 March 2022, by country/ NHS region

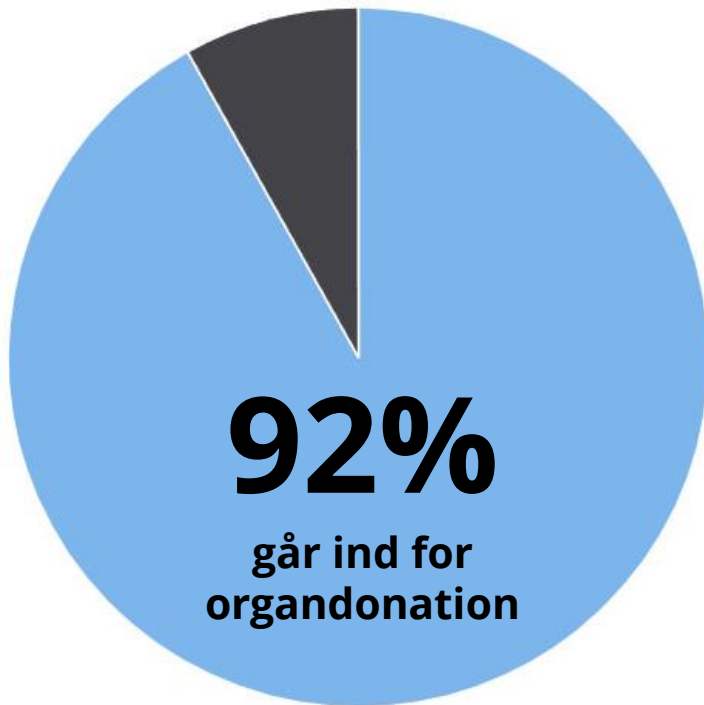
Country/ NHS region of residence	N	Registrants pmp	Proportion registered
North East and Yorkshire	3,472,560	401,917	40%
North West	2,628,819	370,778	37%
Midlands	3,850,903	361,248	36%
East of England	2,763,579	421,277	42%
London	2,790,243	310,027	31%
South East	4,070,628	455,837	46%
South West	2,831,885	499,451	50%
England	27,747,679	490,675	49%
Isle of Man	56,673	708,413	71%
Channel Islands	29,422	173,071	17%
Wales	1,364,490	430,438	43%
Scotland	2,859,637	522,786	52%
Northern Ireland	971,771	511,458	51%
TOTAL ¹	27,747,679	413,651	41%

¹ Includes 57,069 registrants where the postcode was unknown

I Danmark havde 20% registeret deres holdning i
Donorregistret i 2016. I dag er det 27% = 1% per år.

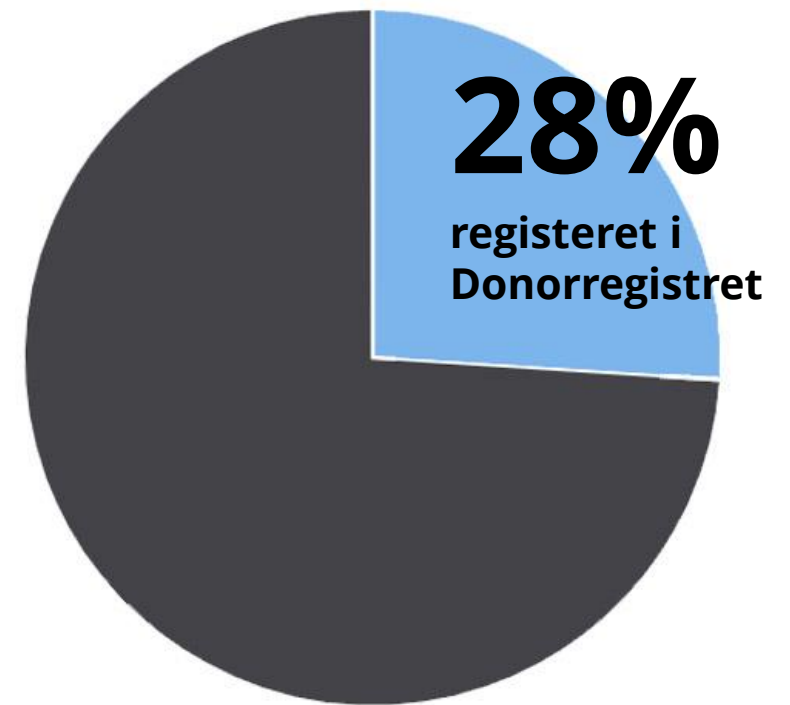
ET STORT FLERTAL AF DANSKERNE GÅR IND FOR ORGANDONATION

Hele 91,9% af danskerne tilkendegiver, at de er positive eller meget positive over for organ donation.

85,0% af danskerne er parat til at donere deres organer, hvis ikke deres liv står til at redde.

KUN 28% har registeret deres holdning i Donorregistret.

KILDE: Dansk Center for Organdonation, Sundhedsstyrelsen & Københavns Universitet

STORT FLERTAL ØNSKER AKTIVT FRAVALG I DK

Hør hvad danskerne mener på gaden i Aarhus.

63%

af nordjyderne mener, at vi bør ændre donorsystemet, så man automatisk bliver organdonor, når man fylder 18 år. Det viser en repræsentativ undersøgelse foretaget af Jysk Analyse.

Kilde: Jysk Analyse for Nordjyske.dk

72%

af danskerne går ind for, at man automatisk bør tilmeldes donorregistret. Det viser en afstemning på TV2.dk, hvor over 17.700 danskere har givet deres mening til kende.

Kilde: TV2.dk – Gå til artikel med afstemning.

82%

af danskerne går ind for, at vi automatisk bliver organdonorer. Det viser en afstemning foretaget af DR P4 Midt & Vest, hvor over 12.600 danskere har givet deres mening til kende.

Kilde: DR P4 Midt & Vest – Gå til Facebook-opslaget.

Hør hvad danskerne mener på gaden i København.

80%

af danskerne mener, at vi skal gøre lige som i England og indføre automatisk organdonation. Det viser en afstemning på Ekstra Bladet (EB.dk)

Kilde: Ekstra Bladet – Gå til artikel med afstemning

61.348

danskere har underskrevet borgerforslaget om at indføre formodet samtykke i Danmark.

Kilde: Folketinget – Gå til borgerforslaget.

86%

af Folkemødets gæster mener, at vi skal indføre automatisk organdonation i Danmark fra man fylder 18 år. Det viser en meningsmåling, som 1.027 gæster deltog i på Folkemødet 2018.

Kilde: Organdonation – ja tak! – Gå til meningsmåling

Hør hvad danskerne mener på gaden i Aalborg.

FLERTAL PÅ CHRISTIANSBORG ØNSKER AKTIVT FRAVALG

Altingets kandidattest, foretaget ifm. Folketingsvalget 2022 viser, at 63 % i det nye Folketing mener, at danskerne automatisk bør være organdonorer fra de fylder 18 år.

- Når så stort et flertal i befolkningen, og på Christiansborg, går ind for aktivt fravalg, hvorfor så ikke indføre denne model i Danmark?
- **VI HAR EN BØN** - Fritstil Folketingets medlemmer, da det ikke er klassisk partipolitik.

Kilde: Altinget.dk

Det mener det nye folketing om automatisk organdonation

Et flertal af de nye folketingsmedlemmer er klar til at ændre ordningen for organdonation til aktivt fravalg. Det viser data fra Altingets kandidattest.

7 FORENINGER FOR AKTIVT FRAVALG

- Vi repræsenterer 10.000 vis af danske patienter, herunder...
 - 460 som årligt venter på et ny organ
 - 1.000 vis som lever med organsvigt
- Vi har beskæftiget os indgående med aktivt fravalg gennem de seneste 9 år
- Vi har løbende haft dialog med eksperter i lande med aktivt fravalg...
 - England, Island, Norge, Sverige, EU
- Vi har erfaret, at manglende viden fører til misforståelser om aktivt fravalg
- Derfor afholdt vi i maj 2022 en høring om organdonation med aktivt fravalg
- Vi samarbejder om at forbedre organdonation for alle i Danmark
 - og for at få indført aktivt fravalg

 ALFA-1 DANMARK

 **Cystisk Fibrose
Foreningen**

| **diabetes
foreningen** |

 Foreningen 7 Liv

 **LEVERFORENINGEN
DANMARK**

 nyreforeningen

 **Organdonation
- ja tak!**

Tak for jeres tid!

